

Roteiro Castelao

1. Praza da Ferreiría
2. Museo de Pontevedra
3. A fábrica da Luz
4. Praza do Teucro
5. Praza das Cinco Rúas
6. Teatro Principal
7. Monumento a Castelao
8. O Instituto
9. Café Moderno
10. Rúa da Oliva
11. Café Méndez Núñez

S. saída do Roteiro

F. fin do Roteiro

C. concello

I. información

CASTELAO EN PONTEVEDRA

A zona monumental de Pontevedra ábrese na Praza da Ferreiría, onde comeza o roteiro. No ano _____, nun recanto desta praza, Castelao asenta a súa oficina de _____. Castelao participará con debuxos na reconstrución do _____ da Igrexa de San Francisco e na recolocación da antiga _____ da Ferreiría, daquela abandonada no lugar que hoxe ocupa nos Xardíns de Casto Sampedro. Noutro extremo da praza, en tempos republicanos, colaborou no xornal _____, onde inseriu o seu humorismo e pensamento galeguista. Castelao formou parte dun reducido grupo de pontevedreses que en _____ fundou o Museo de Pontevedra. Xunto a _____ levou á práctica a insistente idea de Losada Diéguez de crear un museo para Galicia e os galegos. Para o museo servíronse do vello Pazo de _____. Desde o primeiro momento, ademais da Sociedade Arqueolóxica, Castelao doou obra súa e entregou obra de artistas galegos que el colleccionaba, para que se expuxera nas salas do novo museo. Mesmo descubriu e entregou pezas tan importantes como a _____, que localizara en terras da _____, de onde era a súa muller. Tamén foi el que entregou e restaurou os restos dun cruceiro situado hoxe na Praza do _____, convertido en símbolo da cidade. Despois da súa morte, en 1950 en Bos Aires, a súa viúva procurou que o seu legado fose entregado a este Museo de Pontevedra. En 1914 Castelao sofre un desprendemento de retina, polo que perdeu moita visión, a pesar diso, desde a súa chegada a Pontevedra deu a coñecer o mellor da súa pintura e da súa caricatura. Castelao atopou o lugar preciso, amplo e luminoso, onde plasmar as súas ideas escenográficas, baixando pola rúa _____, na antiga Casa do Macelo, convertida desde o séc. XIX na _____. Así Pontevedra coñeceu un adianto do que co tempo sería a obra _____. Colaborará desde aquí con _____ na escenografía de Divinas Palabras, pois este autor iniciouse na literatura vivindo na casa dos _____, aquí en Pontevedra. A actividade política de Castelao en Pontevedra estivo ligada a Alexandre Bóveda e ao xornal _____, instalado no nº24 da Rúa dos Comercios.

Se todas as rúas e prazas da cidade vella conservan a pegada de Castelao, a praza do Teucro, tamén chamada _____, foi testemuña da impresión no obradoiro de _____ da edición prima da súa obra teatral *Os vellos non deben de namorarse* en 1953. Foi nesta mesma imprenta onde saíra á luz en 1922 *Alborada*, revista na que Castelao introduce a técnica do _____ en Galicia. Un procedemento que contribuíu a crear escola e co que ilustrou traballos de Antón Vilar Ponte, Luís Amado Carballo, Vicente Risco ou _____.

A praza do Teucro acolle tamén pazos de antigos solares con orixe na Pontevedra medieval, da heráldica dun deles, a dos Mariño, recolle castelao a representación da serea que utilizará para deseñar o _____.

Hoxe ocupa a praza das Cinco Rúas un cruceiro que Castelao chegou a coñecer na súa localización orixinal da ribeira de Estrivela. Esta peza escultórica orgullo dos nosos canteiros pasaría a ocupar un lugar destacado, como tantos outros cruceiros de Pontevedra, na súa obra _____.

Se seguimos pola rúa adicada ao poeta medieval _____ tan emparentado con Rianxo como Castelao, atopamos o lugar que acolleu nos anos trinta a imprenta "La Popular", obradoiro onde se editaba _____, voceiro do Partido Galeguista á que Castelao estivo tan unido e onde publicou moitas páxinas de humor gráfico e no que escribiu escollidas páxinas co seu ideario galeguista.

Pola rúa Tetuán rodeamos o edificio que acolle o _____. O primeiro andar do número 2 desta rúa serviu durante a II República de sede para o _____, a organización na que Castelao chega a ocupar cargos de responsabilidade como dirixente político ao lado de homes como Vitor Casas e Alexandre Bóveda, os seus compañeiros máis entrañables.

O primeiro contacto de Castelao con Pontevedra é dos seus tempos de

estudante cando, como membro da tuna compostelá, actuara no _____. **O** Teatro Principal tamén foi testemuña da andaina artística de Castelao como escenógrafo e actor ocasional de cine. Este teatro coñecerá a estrea en 1917 da película titulada _____, un filme no que Castelao aparece como actor.

Pola rúa dona Tereixa sóbese cara o antigo "_____". atopámonos alí co monumento erixido por vontade popular en homenaxe a Castelao.

Pola rúa Santa María dirixímonos cara á Casa do Concello e desde alí lembraremos o xa desaparecido Café _____ da rúa Michelena, que Castelao decorara con pinturas murais nas que recreaba humoristicamente personaxes populares da comarca O Cego de Padrenda. **A**lí perto, as Ruínas de San Domingos e tamén o seu cruceiro sinalan o camiño cara un edificio que sentiu a pegada de Castelao: _____, porque **d**esde 1916 Castelao é mestre auxiliar de debuxo en Pontevedra. **S**e cruzamos os xardíns das Palmeiras, achegámonos á Praza de San Xosé onde se situaba o Café _____, lugar onde Castelao participaba nas tertulias dos vellos republicanos, apuntando anécdotas que logo servirían de inspiración ás súas personaxes literarias. Neste café preparaba a diario as súas _____ para xornais como El Ideal Gallego ou Faro de Vigo. **O** ruego lévanos pola Oliva e mediada esta rúa atopámonos no nº 10 a _____ onde viviron en Pontevedra Castelao e Virxinia. Nela foi incautada tras o golpe militar de _____ a súa biblioteca e as ducias de cadros que alí conservaba.

Rematando a camiñada a memoria doutro café desaparecido recrea a orixe pontevedresa da revista Nós, da que Castelao foi director artístico. En torno dunha mesa de mármore do Café _____ trazou xunto a Vicente Risco o nacemento daquela publicación de vital importancia para o renacemento cultural galego, por un tempo imprentada en Pontevedra no obradoiro de Poza da rúa Michelena.